

Αρχική σελίδα>Χρήματα/Χρηματικές απαιτήσεις>Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ

Ισπανία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Το αστικό δικονομικό δίκαιο (βασικά, ο κώδικας πολιτικής δικονομίας) (Ley de Enjuiciamiento Civil – ΚΠολΔ) αποτελεί την κύρια πηγή ασφαλιστικών μέτρων ωστόσο, ορισμένα τέτοια μέτρα προβλέπονται σε ειδικές διατάξεις ουσιαστικού δικαίου.

Μεταξύ των μέτρων που προβλέπει ο ΚΠολΔ (άρθρο 727) περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

Συντηρητική κατάσχεση [el embargo preventivo de bienes], με στόχο τη διασφάλιση της εφαρμογής αποφάσεων που διατάσσουν την καταβολή χρηματικών ποσών ή καρπών, προσόδων και πραγμάτων ορισμένων κατά γένος που μπορούν να αποτιμηθούν σε μετρητά με την εφαρμογή ορισμένων τιμών.

Δικαστικός έλεγχος ή αναγκαστική, κατόπιν δικαστικής εντολής, διαχείριση παραγωγικών στοιχείων [la intervención o la administración de bienes productivos], όταν επιδιώκεται, βάσει δικαιώματος κυριότητας, επικαρπίας ή άλλου δικαιώματος που θεμελιώνει έννομο συμφέρον στη διατήρηση της παραγωγικότητας, η έκδοση απόφασης που να διατάσσει την παράδοσή τους, ή όταν η διασφάλιση της εν λόγω παραγωγικότητας είναι κρίσιμης σημασίας για την αποτελεσματικότητα της απόφασης που πρόκειται να εκδοθεί σε εύθετο χρόνο.

Παρακατάθεση κινητού περιουσιακού στοιχείου [el depósito de cosa mueble], όταν αντικείμενο της αξίωσης είναι η έκδοση διαταγής για την παράδοση του εν λόγω περιουσιακού στοιχείου και αυτό βρίσκεται στην κατοχή του καθ' ου.

Απογραφή περιουσιακών στοιχείων [la formación de inventarios de bienes], σύμφωνα με τους όρους που ορίζει το δικαστήριο.

Προληπτική εγγραφή αγωγής [la anotación preventiva de demanda], όταν αυτή αφορά περιουσιακά στοιχεία ή δικαιώματα που υπόκεινται σε καταχώριση σε δημόσια μητρώα.

Λοιπές καταχωρίσεις σε μητρώα [otras anotaciones registrales], σε περιπτώσεις στις οποίες ο δημόσιος χαρακτήρας του μητρώου ενδέχεται να συμβάλει στην επίτευξη θετικού αποτελέσματος.

Δικαστική διαταγή για προσωρινή παύση δραστηριότητας [la orden judicial de cesar provisionalmente en una actividad] διαταγή προσωρινής παράλειψης ορισμένης συμπεριφοράς ή προσωρινή απαγόρευση της διακοπής ή της παύσης της παροχής ορισμένης παρεχόμενης υπηρεσίας.

Δέσμευση και παρακατάθεση εσόδων [la intervención y depósito de ingresos] που αποκτήθηκαν μέσω δραστηριότητας που θεωρείται παράνομη και της οποίας η απαγόρευση ή η διακοπή ζητείται στην αγωγή, καθώς και μεσεγγύηση ή παρακατάθεση ποσών που διεκδικούνται ως αμοιβή για δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας.

Προσωρινή παρακατάθεση αντιτύπων έργων ή αντικειμένων [el depósito temporal de ejemplares de las obras u objetos] των οποίων η παραγωγή εικάζεται ότι παραβιάζει τους κανόνες διανοητικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, καθώς και παρακατάθεση του υλικού που χρησιμοποιείται για την παραγωγή τους.

Αναστολή προσβαλλόμενων εταιρικών αποφάσεων [la suspensión de acuerdos sociales], όταν ο αιτών ή οι αιτούντες αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 1 ή το 5 τοις εκατό του μετοχικού κεφαλαίου, ανάλογα με το αν η καθ' ης εταιρεία είχε εκδώσει χρέογραφα τα οποία, κατά την περίοδο της αντιδικίας, είχαν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε επίσημη δευτερογενή αγορά.

Παράλληλα, η τελευταία παράγραφος του άρθρου 727 του ΚΠολΔ παρέχει τη δυνατότητα στον δικαστή να διατάξει και άλλα μέτρα που δεν περιλαμβάνονται μεταξύ των προαναφερθέντων επομένων, η απαρίθμηση δεν είναι περιοριστική:

πρόκειται για τα **άλλα μέτρα** που θεσπίζονται ρητά βάσει νόμου για την προστασία ορισμένων δικαιωμάτων ή που θεωρούνται αναγκαία για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας της δικαστικής προστασίας που μπορεί να χορηγηθεί με δικαστική απόφαση που θα εκδοθεί στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς.

Πέραν του συγκεκριμένου γενικού συστήματος, υπάρχουν και άλλες νόμιμες διατάξεις σχετικά με το ζήτημα της προσωρινής προστασίας, όπως οι ακόλουθες: Διαδικασία για τη **δικαιοπρακτική ικανότητα των προσώπων**: το άρθρο 762 του ΚΠολΔ επιτρέπει στο δικαστήριο να θεσπίζει επισήμως τα μέτρα που κρίνει αναγκαία για την προστασία του προσώπου που τεκμαίρεται ότι δεν διαθέτει δικαιοπρακτική ικανότητα ή της περιουσίας του.

Διαδικασία που αφορά **την ιδιότητα του γονέα, την πατρότητα και τη μητρότητα**: το άρθρο 768 του ΚΠολΔ προβλέπει μέτρα προστασίας για το πρόσωπο και τα περιουσιακά στοιχεία υπό την εποπτεία εκείνου που εμφανίζεται ως γονέας, καθώς και για τη χορήγηση προσωρινής διατροφής στον αιτούντα, συμπεριλαμβανομένου χωρίς προηγούμενη ακροαματική διαδικασία σε επείγουσες περιπτώσεις.

Προστασία της **κληρονομικής περιουσίας θανόντος**: μπορεί να απαιτείται, μεταξύ άλλων μέτρων, η διασφάλιση της κληρονομικής περιουσίας και των εγγράφων θανόντος, η διαχείριση της κληρονομικής περιουσίας ή η ταυτοποίηση των συγγενών του θανόντος (άρθρα 790 έως 796 του ΚΠολΔ).

Ειδικά ασφαλιστικά μέτρα προβλέπονται επίσης σε ειδικά νομοθετήματα, περιλαμβανομένων, ενδεικτικά, των εξής:

Στον νόμο περί διανοητικής ιδιοκτησίας (βασιλικό νομοθετικό διάταγμα αριθ. 1/1996, της 12ης Απριλίου 1996), και συγκεκριμένα στα άρθρα 138 και 141 (δέσμευση και παρακατάθεση εισοδημάτων που αποκτώνται από την επίμαχη παράνομη δραστηριότητα, αναστολή δραστηριότητας αναπαραγωγής, διανομής και παρουσίασης στο κοινό, παρακατάθεση των παραχθέντων αντικειμένων, δέσμευση εξοπλισμού, συσκευών και υλικών φορέων κ.λπ.). Στον νόμο περί σημάτων (νόμος αριθ. 17/2001, της 7ης Δεκεμβρίου 2001), και συγκεκριμένα στο άρθρο 61 (προληπτική εγγραφή αγωγής στο μητρώο σημάτων).

Στον νόμο περί διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (νόμος αριθ. 24/2015, της 24ης Ιουλίου 2015), και συγκεκριμένα στο άρθρο 11 (αναστολή της διαδικασίας χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας) και στα άρθρα 117 και 127 επ. (παύση πράξεων ικανών να θίξουν τα δικαιώματα του αιτούντος, δέσμευση και διακράτηση των εμπορευμάτων τα οποία εικάζεται ότι παραβιάζουν τα δικαιώματα του αιτούντος, εγγυοδοσία για την αποζημίωση που ενδεχομένως θα επιδικαστεί και συναφείς εγγραφές στο μητρώο).

Στον πτωχευτικό νόμο (νόμος αριθ. 22/2003, της 9ης Ιουλίου 2003), και συγκεκριμένα στο άρθρο 48β (δέσμευση περιουσιακών στοιχείων διαχειριστών εταιρείας) και στο άρθρο 17 (μεταξύ άλλων, διασφάλιση της μη διάθεσης περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη).

Στον νόμο περί θαλάσσιας ναυσιπλοΐας (νόμος αριθ. 14/2014, της 24ης Ιουλίου 2014), και συγκεκριμένα στα άρθρα 43 και 470 επ. (συντηρητική κατάσταση ποντοπόρων πλοίων).

Στον νόμο περί οριζόντιας ιδιοκτησίας (νόμος αριθ. 49/1960, της 21ης Ιουλίου 1960), και συγκεκριμένα στο άρθρο 7 (παύση απαγορευμένης δραστηριότητας) και στο άρθρο 18 (αναστολή συμφωνιών που έχουν ληφθεί από τη συνέλευση των συνιδιοκτητών).

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Τα μέτρα διατάσσονται από τον δικαστή ή το δικαστήριο που διαθέτει καθ' ύλη και κατά τόπο αρμοδιότητα. Πρόκειται για τον δικαστή ή το δικαστήριο που εκδικάζει την κύρια υπόθεση ή, εάν δεν έχει ξεκινήσει η κύρια δίκη, τον δικαστή ή το δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα εμππίπτει η εκδίκαση της κύριας δίκης.

Ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να ζητηθούν πριν από την κατάθεση αγωγής, υπό την προϋπόθεση ότι ο χαρακτήρας τους δεν καθιστά αδύνατη την έκδοσή τους (όπως στην περίπτωση της προσωρινής εγγραφής αγωγής) και ότι, βάσει του νόμου, δεν απαιτείται η υποβολή της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων ταυτόχρονα με την κατάθεση της αγωγής (όπως στην περίπτωση της παύσης απαγορευμένων δραστηριοτήτων ή της αναστολής κοινοτικών συμφωνιών σε περίπτωση διαφοράς που αφορά οριζόντια ιδιοκτησία). Λόγω του έκτακτου χαρακτήρα των μέτρων αυτών (συνήθως σωρεύονται με την κύρια αγωγή), αυτά πρέπει να είναι ταυτόχρονα αναγκαία και επείγοντα. Μπορούν να εκδοθούν χωρίς να έχει προηγηθεί ακρόαση του αντιδίκου (χωρίς, πάντως, να θίγεται το δικαίωμα προσβολής των μέτρων μετά την έκδοσή τους) ωστόσο, η ισχύς τους λήγει εφόσον η αντίστοιχη αγωγή δεν κατατεθεί εντός είκοσι ημερών από την ημερομηνία έκδοσής τους.

Εντούτοις, όπως επισημαίνεται ανωτέρω, είναι συνθηθέστερο να υποβάλλεται η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων ταυτόχρονα με την κατάθεση της αγωγής. Στην περίπτωση αυτή, ο δικαστής ή το δικαστήριο διατάσσει την κατάρτιση χωριστού φακέλου για το ασφαλιστικό μέτρο, ο οποίος θα εξεταστεί ταυτόχρονα με την κύρια υπόθεση στον εν λόγω φάκελο μπορούν να υποβληθούν και να προστεθούν αποδεικτικά στοιχεία τα οποία να καταδεικνύουν ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την παροχή προσωρινής προστασίας. Κατά γενικό κανόνα, πάντως, οι διάδικοι καλούνται σε ακρόαση ενώπιον του δικαστηρίου πριν από την έκδοση ασφαλιστικών μέτρων, στο πλαίσιο της οποίας δίδονται καταθέσεις και είναι δυνατή η προσκόμιση κάθε αποδεικτικού στοιχείου που συνδέεται με το ζήτημα της έκδοσης ή μη ασφαλιστικών μέτρων όπου ενδείκνυται, εξετάζεται η εγγύηση προς κατάθεση από τον διάδικο που ζητεί την έκδοση του ασφαλιστικού μέτρου, για την περίπτωση απόρριψης της αγωγής. Εντούτοις, ο διάδικος που ζητεί την έκδοση του μέτρου μπορεί να ζητήσει να εκδοθεί αυτό χωρίς προηγούμενη ακρόαση του αντιδίκου, εφόσον προσκομίσει στοιχεία που αποδεικνύουν ότι συντρέχουν επείγοντες λόγοι ή ότι η ακρόαση θα μπορούσε να υπονομεύσει την αποτελεσματικότητα του μέτρου – για παράδειγμα, αν συντρέχει κίνδυνος απόκρυψης ή απομείωσης της περιουσίας του οφειλέτη. Στην περίπτωση αυτή, ο ζημιωθείς δύναται να ασκήσει ανακοπή κατά του μέτρου μετά την έκδοσή του.

Αίτηση έκδοσης ασφαλιστικών μέτρων μπορεί επίσης να υποβληθεί μετά την αγωγή ή και κατά τη διαδικασία έφεσης, πλην όμως η εν λόγω αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από στοιχεία ή περιστάσεις που δικαιολογούν τον χρόνο υποβολής της.

Στις περιπτώσεις στις οποίες απαιτείται η παρέμβαση δικηγόρου και εισαγγελέα, η συμμετοχή τους είναι απαραίτητη για την υποβολή αίτησης έκδοσης ασφαλιστικών μέτρων. Στην περίπτωση επειγόντων μέτρων πριν από την αγωγή, δεν απαιτείται νομική εκπροσώπηση (άρθρα 23 και 31 του ΚΠολΔ).

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Προκειμένου να διατάξει το δικαστήριο οποιοδήποτε από τα μέτρα που απαριθμούνται ανωτέρω, πρέπει να συντρέχουν τα ακόλουθα:

κίνδυνος που απορρέει από την πάροδο του χρόνου (*periculum in mora*): συνίσταται στον κίνδυνο βλάβης που θα μπορούσε να υποστεί ο αιτών λόγω καθυστέρησης της δικαστικής διαδικασίας, γεγονός που θα μπορούσε να ματαιώσει την εφαρμογή του διατακτικού της απόφασης που θα περατώσει τη δικαστική διαδικασία. Ο διάδικος που υποβάλλει αίτηση για την έκδοση του μέτρου πρέπει να καταδείξει ότι, αν τα μέτρα που αιτείται δεν εκδοθούν, θα μπορούσαν, ενόσω εκκρεμεί η διαδικασία, να εκδηλωθούν καταστάσεις που θα δυσχεράνουν ή θα εμποδίσουν την αποτελεσματικότητα της προστασίας που ενδεχομένως θα του χορηγηθεί. Σε κάθε περίπτωση, δεν θα πρέπει να εκδίδεται το μέτρο αν ο αιτών έχει ανεχτεί την κατάσταση που ενέχει τον κίνδυνο ήδη για μεγάλο χρονικό διάστημα, εκτός αν προσκομίσει στοιχεία που δικαιολογούν το γιατί δεν υπέβαλε νωρίτερα αίτηση για την έκδοση του μέτρου.

Πιθανολόγηση της αξίωσης ή απόδειξη *prima facie*: Ο αιτών πρέπει να παρουσιάσει στο δικαστήριο λόγους στους οποίους να μπορεί να θεμελιωθεί πιθανολόγηση της βασιμότητας της αξίωσης του αιτούντος. Η απαίτηση αυτή συνεπάγεται ότι ο αιτών πρέπει να υποβάλει στοιχεία, ισχυρισμούς και αποδεικτικά έγγραφα στα οποία να μπορεί το δικαστήριο να βασιστεί, χωρίς να προδικάζει την τελική κρίση του επί της ουσίας της υπόθεσης (διότι στην Ισπανία ασφαλιστικά μέτρα εκδίδονται από το ίδιο δικαστήριο το οποίο στη συνέχεια θα εκδικάζει την κύρια υπόθεση), προσωρινή και αιτιολογημένη απόφαση υπέρ της βασιμότητας της αξίωσης (άρθρο 782 παράγραφος 2 του ΚΠολΔ). Εκτός από τα αποδεικτικά έγγραφα, γίνονται δεκτά και άλλα αποδεικτικά στοιχεία (μάρτυρες, εμπειρογνώμονες, καταθέσεις διαδίκων).

Εγγύηση: πλην αν υπάρξει ρητή απόφαση περί του αντιθέτου, ο αιτών την έκδοση του μέτρου πρέπει να καταθέσει εγγύηση ικανή να αποκαταστήσει, με ταχύ και αποτελεσματικό τρόπο, τις ζημιές που ενδέχεται να προκαλέσει στην περιουσία του καθ' ου η έκδοση του ασφαλιστικού μέτρου. Το δικαστήριο πρέπει να καθορίσει το σχετικό ποσό λαμβάνοντας υπόψη: α) τη φύση και το περιεχόμενο της αξίωσης β) την αξιολόγησή του ως προς τη βάση της αίτησης έκδοσης του μέτρου και γ) τους λόγους για την καταλληλότητα ή την επάρκεια του ποσού της εγγύησης ενόψει του ύψους της ζημίας την οποία η έκδοση του μέτρου θα μπορούσε να προκαλέσει.

Αναλογικότητα: η εν λόγω προϋπόθεση δεν προβλέπεται ρητά στον ΚΠολΔ, όμως γίνεται γενικά δεκτό ότι συμπληρώνει τις λοιπές προϋποθέσεις, δεδομένου ότι το δικαστήριο διατάσσει μόνο μέτρα που είναι απολύτως απαραίτητα για την επίτευξη του σκοπού της διασφάλισης της δικαστικής διαδικασίας την οποία αφορά η προσωρινή προστασία. Αυτό προκύπτει από τις αρχές του κράτους δικαίου και της ελάχιστης δυνατής παρέμβασης στο πεδίο της ελευθερίας του ατόμου. Μέσω του συντάγματος, οι εν λόγω αρχές διέπουν ολόκληρο το νομικό σύστημα.

Συμπληρωματικότητα: τα ασφαλιστικά μέτρα ακολουθούν την εξέλιξη της κύριας δίκης με την οποία συνδέονται.

Μεταβλητότητα: τα ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να τροποποιηθούν εφόσον προβληθούν και αποδειχθούν στοιχεία ή περιστάσεις που δεν θα μπορούσαν να έχουν ληφθεί υπόψη κατά τον χρόνο της έκδοσης των μέτρων ή εντός της προθεσμίας για την προσβολή της απόφασης που διέταξε τα μέτρα.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

Σκοπός της έκδοσης ασφαλιστικού μέτρου είναι να αντιμετωπιστεί ή να καλυφθεί το ενδεχόμενο να υποχρεωθεί ο καθ' ου, στο πλαίσιο τρέχουσας ή μελλοντικής δίκης, να παραλείψει ή να προβεί σε ορισμένες ενέργειες σε σχέση με την περιουσία του. Πρόκειται για προσπάθεια να εμποδιστεί ο καθ' ου να προβεί σε ενέργειες που έχουν ως στόχο να αποτραπεί η πρόσβαση σε περιουσιακά στοιχεία ή δικαιώματά του, να προκληθεί ή να επιτραπεί βλάβη στην εν λόγω περιουσία του, ή να τεθούν περιουσιακά στοιχεία εκτός του πεδίου πρόσβασης της δικαιούσινης μέσω της δημιουργίας υποχρεώσεων, προκειμένου να αποτραπεί η αναγκαστική εκτέλεση τυχόν μελλοντικής δικαστικής απόφασης σε βάρος του.

Στην ισπανική νομοθεσία, ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να εκδοθούν μόνο από τα δικαστήρια. Δεν μπορούν να εκδοθούν από διαιτητές ή διαμεσολαβητές δεν προβλέπεται κλειστός αριθμός αυτών ανήκουν στη διάθεση των διαδίκων (μπορούν να εκδοθούν μόνο κατόπιν αιτήματος διαδίκου) έχουν περιουσιακό χαρακτήρα, δεδομένου ότι επηρεάζουν τα περιουσιακά στοιχεία και τα δικαιώματα του καθ' ου σκοπός τους είναι η διασφάλιση της δυνατότητας εκτέλεσης πιθανής θετικής δικαστικής απόφασης είναι βοηθητικά της απόφασης που θα εκδοθεί στην κύρια δίκη.

Μπορούν να εκδοθούν τόσο για υλικά όσο και για άυλα περιουσιακά στοιχεία. Δεν είναι αποκλειστικά οικονομικής φύσης η έκδοση ασφαλιστικών μέτρων μπορεί να αφορά τον περιορισμό προσωπικών δικαιωμάτων.

Επιτρέπεται η έκδοση εντολών και απαγορεύσεων, επομένως μπορούν να διατάσσουν πράξεις ή παραλείψεις.

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Τα ασφαλιστικά μέτρα μπορεί να αφορούν συγκεκριμένα και προσδιορισμένα περιουσιακά στοιχεία, καθώς και οτιδήποτε μπορεί να αποτιμηθεί σε χρήμα, όπως τα προϊόντα, οι πρόσοδοι μισθώματα και οι καρποί που μπορούν να ληφθούν από πράγματα.

Είναι δυνατόν να υποβληθεί αίτηση κατάσχεσης τέτοιων περιουσιακών στοιχείων για να διασφαλιστεί χρηματική αξίωση που απορρέει από γενική

υποχρέωση βάσει της οποίας τα οφειλόμενα πράγματα δεν εξαγομικεύονται αλλά υποκαθίστανται από συγκεκριμένο χρηματικό ποσό που μπορεί να υπολογιστεί με απλές μαθηματικές πράξεις.

Ορισμένα κινητά αγαθά κατατίθενται σε κατάλληλο θεματοφύλακα, τον οποίο ορίζει το δικαστήριο.

Υπάρχει επίσης η δυνατότητα δέσμευσης, θέσης υπό μεσεγγύηση και παρακατάθεσης χρηματικών ποσών. Γίνεται διάκριση μεταξύ δέσμευσης και παρακατάθεσης εσόδων που προκύπτουν από παράνομες δραστηριότητες και εσόδων που προκύπτουν από επιτρεπόμενες δραστηριότητες, όπως τα έσοδα από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας.

Περαιτέρω, υπάρχει και μια άλλη ομάδα μέτρων που μπορούν να ληφθούν, τα οποία συνίστανται σε πράξεις που μπορεί να διατάξει το δικαστήριο σχετικά με αξίωση που προβάλλεται με αίτηση και τα οποία δεν αφορούν συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο.

Στο πλαίσιο αυτό, υπάρχει η δυνατότητα δικαστικού ελέγχου ή αναγκαστικής, κατόπιν δικαστικής εντολής, διαχείρισης παραγωγικών στοιχείων όταν επιδιώκεται η έκδοση απόφασης που να διατάσσει την παράδοσή τους βάσει δικαιώματος κυριότητας, επικαρπίας ή άλλου δικαιώματος που θεμελιώνει έννομο συμφέρον.

Μπορεί επίσης να υποβληθεί αίτηση για απογραφή περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με τους όρους που θέτει το δικαστήριο.

Η προληπτική εγγραφή αγωγής επιτρέπεται όταν αυτή αφορά περιουσιακά στοιχεία ή δικαιώματα που υπόκεινται σε καταχώριση σε δημόσια μητρώα, ενώ λοιπές καταχωρίσεις σε μητρώα επιτρέπονται στις περιπτώσεις στις οποίες η σχετική δημοσιότητα μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη θετικού αποτελέσματος. Τέλος, μπορεί να εκδοθεί δικαστική διαταγή για προσωρινή παύση δραστηριότητας, προσωρινή παράλειψη ορισμένης συμπεριφοράς ή προσωρινή αναστολή ή παύση της παροχής ορισμένης υπηρεσίας.

Η τελευταία κατηγορία πραγμάτων τα οποία μπορεί να αφορούν τα μέτρα είναι τα υλικά και αντίτυπα που συνδέονται με καθεστώς αποκλειστικότητας (επί της ουσίας, πρόκειται για κατάσχεση ή δέσμευση αντικειμένων που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή δικαιωμάτων βιομηχανικής και διανοητικής ιδιοκτησίας).

Μπορούν επίσης να ανασταλούν οι εταιρικές αποφάσεις κάθε είδους εμπορικής εταιρείας.

Τέλος, στην ισπανική νομοθεσία προβλέπεται η δυνατότητα έκδοσης σειράς μη προσδιοριζόμενων μέτρων τα οποία αποσκοπούν στην προστασία δικαιωμάτων και τα οποία προβλέπονται από τον νόμο ή κρίνονται αναγκαία για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας της δικαστικής προστασίας. Τα στοιχεία επί των οποίων μπορούν να επιβληθούν τέτοια μέτρα δεν καθορίζονται, αλλά μπορούν να είναι οποιουδήποτε είδους, υπό την προϋπόθεση ότι τα μέτρα είναι αναγκαία.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Η συντηρητική κατάσχεση ποσοτικά προσδιορισμένων πραγμάτων, χρημάτων, προσόδων, προϊόντων έχει ως στόχο να διασφαλίσει την ύπαρξη ενός υπολοίπου ώστε να μπορεί ο καθ' ου να ανταποκριθεί στο κόστος τυχόν απόφασης σε βάρος του, ιδίως στις περιπτώσεις στις οποίες η συμμόρφωση με την απόφαση δεν θα είναι οικειοθελής.

Παρακατάθεση κινητού περιουσιακού στοιχείου μπορεί να διαταχθεί μόνο όταν η αίτηση αφορά την παράδοση συγκεκριμένου αντικειμένου το οποίο βρίσκεται στην κατοχή του καθ' ου.

Στόχος της θέσης υπό δικαστικό έλεγχο ή υπό αναγκαστική, κατόπιν δικαστικής εντολής, διαχείριση είναι η διασφάλιση ιδιαίτερος παραγωγικών στοιχείων, προκειμένου να αποφευχθεί η κακή διαχείρισή τους που θα οδηγούσε σε μείωση ή εξάλειψη των παραγωγικών αποδόσεών τους.

Η θέση παραγωγικών στοιχείων υπό έλεγχο συνεπάγεται την άσκηση δικαστικού ελέγχου, χωρίς, ωστόσο, να αφαιρείται η διαχείριση από τον καθ' ου αντιθέτως, η θέση υπό αναγκαστική διαχείριση περιλαμβάνει ένα ακόμη βήμα, στο πλαίσιο του οποίου τη διαχείριση αναλαμβάνει, αντί του καθ' ου, διορισμένος από το δικαστήριο διαχειριστής.

Αίτηση για απογραφή μπορεί να εγκριθεί σε κάθε είδους διαδικασία, ανεξαρτήτως του σκοπού της, με μοναδική προϋπόθεση η απογραφή να είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της έκδοσης θετικής απόφασης. Ο δικαστής πρέπει να προσδιορίσει σαφώς τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει η απογραφή, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να πραγματοποιηθούν.

Τα αποτελέσματα της προληπτικής εγγραφής αγωγής εκτείνονται στο διαδικαστικό πλαίσιο που συνδέεται με τη δικαστική διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας αυτή έχει διαταχθεί. Η διαδικασία επιδιώκει την αναστολή της προστασίας που παρέχει ο δημόσιος χαρακτήρας των μητρώων και της εμπιστοσύνης που αυτός δημιουργεί υπέρ του κατόχου του περιουσιακού στοιχείου ή του δικαιώματος, ενώ οι τρίτοι δεν μπορούν να ισχυριστούν άγνοια όσον αφορά τα αποτελέσματα έναντι αυτών της εγγραφής. Η εν λόγω προληπτική εγγραφή αγωγής μπορεί να διαταχθεί σε κάθε είδους διαδικασία, παρέχοντας προστασία σε κάθε είδους δημόσιο μητρώο, όπως το κτηματολόγιο και το εμπορικό μητρώο.

Προσωρινοί περιορισμοί της συμπεριφοράς του καθ' ου: ρυθμίζονται σε διαφορετικούς ειδικούς νόμους και, συνεπώς, πρέπει να διατάσσονται σύμφωνα με τις διατάξεις του εκάστοτε σχετικού νομοθετήματος. Τα αποτελέσματά τους εκτείνονται στην έκδοση διαταγής για προσωρινή παύση δραστηριότητας που πραγματοποιείται από τον καθ' ου: προσωρινή παράλειψη ορισμένης συμπεριφοράς, ή προσωρινή απαγόρευση της διακοπής ή της παύσης της παροχής ορισμένης παρεχόμενης υπηρεσίας.

Δέσμευση, μεσεγγύηση και παρακατάθεση χρηματικών ποσών: πρόκειται σαφώς για ασφαλιστικό μέτρο και συνιστά συντηρητική κατάσχεση, καθώς διασφαλίζει την ικανοποίηση αξίωσης με συγκεκριμένο οικονομικό περιεχόμενο. Το μέτρο αυτό επιτρέπει τη δέσμευση και παρακατάθεση εσόδων που προκύπτουν από παράνομη δραστηριότητα. Δεν είναι δυνατή η χωριστή επιβολή τους, επομένως είναι αναγκαία η ταυτόχρονη επιβολή δέσμευσης και παρακατάθεσης. Εφόσον επιδιώκεται μόνο η μία εκ των δύο, θα πρέπει να γίνει προσφυγή στα γενικά μέτρα που περιγράφονται ανωτέρω. Επίσης, στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου, μπορεί επίσης να ζητηθεί η θέση υπό μεσεγγύηση ή η παρακατάθεση χρηματικών ποσών που αξιώνονται ως αμοιβή για δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας πρόκειται για το δικαίωμα των δημιουργών να λαμβάνουν χρηματικά ποσά για τα έργα τους, το οποίο συνίσταται στο δικαίωμά τους αναλογικής συμμετοχής στα έσοδα που προκύπτουν από τους διάφορους τρόπους δημόσιας εκμετάλλευσης που αναγνωρίζονται από τον νόμο περί διανοητικής ιδιοκτησίας.

Παρακατάθεση υλικών ή αντιτύπων που συνδέονται με καθεστώς αποκλειστικότητας: πρόκειται για ασφαλιστικό μέτρο που εντάσσεται στον τομέα της προστασίας των δικαιωμάτων αποκλειστικής εκμετάλλευσης τα οποία παρέχουν στους δικαιούχους τους ειδικοί νόμοι για τη βιομηχανική και τη διανοητική ιδιοκτησία. Αποτελεί ειδική περίπτωση κατάσχεσης του σχετικού αντικειμένου, των αντιτύπων ή του υλικού που απαιτείται για την παραγωγή.

Αναστολή εταιρικών αποφάσεων: η εξειδίκευση του εν λόγω μέτρου εξαρτάται από τις αναγκαίες προϋποθέσεις για να ζητηθεί η λήψη του: 1 % του μετοχικού κεφαλαίου αν η εταιρεία έχει εκδώσει μετοχές οι οποίες, κατά τον χρόνο άσκησης της αίτησης, είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση σε επίσημη δευτερογενή αγορά ή 5 % του μετοχικού κεφαλαίου σε κάθε άλλη περίπτωση. Μπορεί να εφαρμοστεί σε κάθε είδους εμπορική εταιρεία.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Τα ασφαλιστικά μέτρα εκδίδονται κατά κανόνα κατόπιν ακρόασης του καθ' ου. Αν ο αιτών ισχυριστεί και αποδείξει ότι συντρέχουν λόγοι επείγοντος, τα ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να διαταχθούν από το δικαστήριο χωρίς περαιτέρω διατυπώσεις, με αιτιολόγηση της μη ακρόασης του καθ' ου εντός

προθεσμίας πέντε ημερών. Μετά την έκδοσή τους, τα ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να τροποποιηθούν εφόσον προβληθούν και αποδειχθούν στοιχεία ή περιστάσεις που δεν θα μπορούσαν να έχουν ληφθεί υπόψη κατά τον χρόνο της έκδοσης των μέτρων ή εντός της προθεσμίας για την προσβολή της απόφασης που διέταξε τα μέτρα.

Αν με την απόφαση στην κύρια υπόθεση απορριφθεί η αγωγή του αιτούντος, ο δικαστής πρέπει να διατάξει αμέσως την άρση του μέτρου, εκτός αν υποβληθεί αίτηση περί του αντιθέτου ενόψει των περιστάσεων της υπόθεσης και ύστερα από αύξηση της εγγύησης.

Αν η αγωγή γίνει εν μέρει δεκτή, ο δικαστής αποφασίζει, κατόπιν ακρόασης του αντιδίκου, την άρση ή τη διατήρηση του μέτρου.

Αν επιβεβαιωθεί η απόρριψη της αγωγής, με την έκδοση της τελεσίδικης απόφασης, το δικαστήριο αίρει αυτεπαγγέλτως τα μέτρα και το θιγόμενο μέρος δύναται να ασκήσει αγωγή αποζημίωσης για τη ζημία που υπέστη (αυτό ισχύει και στην περίπτωση της παραίτησης από το δικαίωμα ή το δικόγραφο της αγωγής).

Άλλη περίπτωση στην οποία είναι δυνατή η τροποποίηση ασφαλιστικών μέτρων είναι όταν η αίτηση έκδοσης του μέτρου υποβλήθηκε πριν από την αγωγή και το μέτρο εκδόθηκε χωρίς ακρόαση του καθ' ου. Στην περίπτωση αυτή, αν ο αιτών δεν τηρήσει τη νόμιμη προθεσμία των είκοσι ημερών για την άσκηση της αγωγής και η εν λόγω προθεσμία εκπνεύσει, το μέτρο αίρεται άμεσα και ο καθ' ου δικαιούται αποζημίωση για τη ζημία που υπέστη, ενώ επιβάλλονται στον αιτούντα τα συνολικά έξοδα της διαδικασίας.

Ομοίως, το μέτρο δεν μπορεί να διατηρηθεί σε περίπτωση που η δίκη ανασταλεί για διάστημα μεγαλύτερο των έξι μηνών για λόγο που βαρύνει τον αιτούντα.

Αν διαταχθεί η προσωρινή εκτέλεση δικαστικής απόφασης, τα ασφαλιστικά μέτρα που έχουν διαταχθεί και τα οποία συνδέονται με την εν λόγω εκτέλεση αίρονται και αντικαθίστανται από τα μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης, κατά τρόπο ώστε τα μέτρα που επιβλήθηκαν αρχικά ως ασφαλιστικά να αλλάζουν φύση. Τέλος, ο καθ' ου δύναται να ζητήσει από το δικαστήριο την αντικατάσταση του ασφαλιστικού μέτρου με την καταβολή εγγύησης ύψους επαρκούς ώστε να διασφαλίζεται η πλήρης εφαρμογή της δικαστικής απόφασης. Αρμόδιο συναφώς είναι το δικαστήριο που διέταξε το μέτρο, το οποίο καθορίζει την προς παροχή εγγύηση, η οποία μπορεί να καταβληθεί σε χρήμα ή να παρασχεθεί υπό τη μορφή τριεγγύησης.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Οι δικονομικοί κανόνες προβλέπουν τη δυνατότητα άσκησης έφεσης ενώπιον ανώτερου δικαστηρίου.

Συνεπώς, υπάρχει η δυνατότητα έφεσης κατά της απόφασης που διατάσσει τα μέτρα, μολοντί η εν λόγω έφεση δεν αναστέλλει την εφαρμογή των μέτρων.

Μπορεί επίσης να ασκηθεί έφεση κατά απόφασης με την οποία απορρίπτεται η έκδοση μέτρων.

Εξάλλου, πέραν της εν λόγω δυνατότητας έφεσης, ο αιτών δύναται, σε κάθε περίπτωση, να καταθέσει εκ νέου την αίτησή του εφόσον έχουν αλλάξει οι συνθήκες που επικρατούσαν κατά τον χρόνο της αρχικής αίτησης.

Δεν υπάρχει δικαίωμα έφεσης κατά απόφασης που διατάσσει ασφαλιστικά μέτρα χωρίς προηγούμενη ακρόαση του καθ' ου, καθώς η ορθή διαδικασία στην περίπτωση αυτή είναι η άσκηση ανακοπής, η οποία ασκείται ενώπιον του δικαστηρίου που διέταξε το ασφαλιστικό μέτρο. Ο καθ' ου δύναται να ασκήσει έφεση –η οποία δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα– κατά απόφασης απόρριψης της εν λόγω ανακοπής του. Ο αιτών τα ασφαλιστικά μέτρα έχει το ίδιο δικαίωμα άσκησης έφεσης σε περίπτωση που γίνει δεκτή, εν όλω ή εν μέρει, η ανακοπή του καθ' ου.

Σε αντίθεση με τα ανωτέρω, δεν υφίσταται δικαίωμα έφεσης κατά απόφασης που δέχεται ή απορρίπτει αίτημα εγγυοδοσίας.

Η κατάρτιση και η τεκμηρίωση της έφεσης διέπονται από τους γενικούς κανόνες (άρθρο 458). Σε περίπτωση περισσότερων εφεσιβαλλόντων, η σχετική προθεσμία υπολογίζεται χωριστά για τον καθένα.

Όπως προαναφέρθηκε, στη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, η άσκηση έφεσης δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα: το δικαστήριο εξακολουθεί να εκδίδει τις διατάξεις που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή του ασφαλιστικού μέτρου.

Στο εφετείο οι αποφάσεις που απορρίπτουν τα ασφαλιστικά μέτρα εκδικάζονται κατά προτεραιότητα, με τις ημερομηνίες συνεδρίασης, ψηφοφορίας και έκδοσης της απόφασης να ορίζονται το συντομότερο δυνατόν.

ΕΞΟΔΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το ζήτημα των εξόδων της διαδικασίας ρυθμίζεται βάσει του κριτηρίου της ήττας στη δίκη, σύμφωνα με το οποίο τα εν λόγω έξοδα βαρύνουν τον αντίδικο του διαδικίου του οποίου το αίτημα (αποδοχή ή απόρριψη των μέτρων) κάνει δεκτό η απόφαση.

Τελευταία επικαιροποίηση: 18/12/2019

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.